

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Mercurii decimo-sexto mensis Junii, anno Domini M. DCC. LI.

M. LAURENTIO FERRET, Doctore Medico, Præside.

An Clivi Meudonici situs, ut amœnus, sic salubris?

I.

EATUS ille, qui procul urbis fumo ac strepitu, dulcem captat ruris auram omni solutus negotio; sibi vivens & amicis numerat sine nube soles. Vides ut surgens sopitas aperiat palpebras roseis aurora digitis, ut variis, quos terræ fructibus appingit, oculi recreentur coloribus, ut miro avium concentu aures demulceantur. Esurienti dulciùs sapit esca, jovis aurâ spontaneam obsonante famem. Agrestia nunc, nunc culta percurrit indefessus; naribus blandè

favet zephirus pennâ jocanti mulcens odoratos flores; indè diurnas emenfus horas, placidæ dat membra nocti. O nimiùm fortunatus, fi fua bona norit! Nec tamen rufticationem fua femper merces fequitur; non enim omne rus omnia fert commoda. Terra obnoxia cœlo eft. Sæpè plura nitent humi, ubi cœlo plura fordent. Fallit aliquandò foli facies, & primâ fronte falubria incautos decipiunt. Floribus amœnis & pulchrâ fronde fubridens arbor vacuum non rarò delufit colonum. Tibi dulce eft valere in loco? Situm obferva: montium ac vallium difpares fortunæ. Non ubivis circumfluit purus aer, molliter fpirant venti, falubris unda manat. Non benigno quemque locum Sol falutat afpectu. Ut à fitu dulcedo loci, fic falubritas.

I I.

SUNT quos fuper ardua montis culmina penates inftituiffe juvat, aquilarum more fufpenfos; latè profpiciunt ii, hinc fortunati fibi plaudunt. Humiles habitare plagas amant alii, folos fanos viventes clamant in valle. Hunc, fi juvat umbra & nemorum receffus; illum, fi apricum amat campum patiens pulveris atque folis; gaudentem in fluminis ripâ hofpitari; quibufvis rationibus nunquam dimoveas. Oppidi laudat quifque rura fui. Sapit omnium maxime, qui falubre dulci mifcet. Tellus depreffior, imâ latens convalle, ftagnantibus obruitur aquis, aëre libero ac perflato orbatur: aut horret tempeftatibus, aut ventis datur ludibrium montis cacumine ftatio editior. Curvo fub colle degentem coquit acrior folis æftus. Vapores humidos mittunt fylvæ & frigus opacum: fibras relaxat & inducit humoribus putredinem unda multa circumfluens, aut proximior amnis. Vicinas præfertim fuge paludes, quæ virus eructant & morbos. Nec ventorum fperne rationem; divifum imperium cum elementis habent, fanitatis fortunas & fata fecum vehunt; quorum ortus refpice ftudiofus. Corpus hebetat & folvit plumbeus aufter; aquilo firmat & excitat. Affert ille maturam fenectutem, longam hic alit adolefcentiam. Lethali humidus frigore altiùs penetrat ab Occidente ventus, ab Oriente tepens & ficcus poros referat. Ergò locum capies qui fic fubfideat in valle, ut aëra laxum excipiat, vel fic confurgat in collem, ut fole nec æftuet, nec ventis rigeat. Orienti expofitus, clemens experiatur cœlum, mollefque auras frequentiùs quàm ventos habeat. Sed & aquas obferva: ut cœli, fic foli falubris dant indicia. Seu fcaturiat è fonte lympha, magno feu flumine volvatur, levis & limpida ftomacho gratior bibitur & falubrior. Nec verò tantum fluentes aquæ, fed & fponte nafcentes herbæ foli indolem eloquuntur. Ex levi enim teneroque folo plantularum fylva pullulans odoros ficcantefque fpargit vapores, cerebro pulmonique perutiles. His gaudenti commodis, fi detur fimul longos profpicere agros, hujus & mens recreatur, & corpus fervatur incolume. Ubi igitur tot & tanta confociata inveneris commoda, ibi fecurus pone larem.

I I I.

AD Occidentalem Lutetiæ partem, mediâ inter hanc & Verfaliarum urbem viâ, fecundùm Meridionalem fequanæ ripam, collis affurgit; qui regiam prætexens viam, ab Occidente definit in juga Seviana, & versùs meridiem Meudoni lateri accumbit. Jucundo hujus clivo locus ineft, cui ut decus, fic & nomen, elegantiâ fuâ facilè princeps afpectus afferuit. Hîc ftet contemplator, & avidis oculis mirabili fpectaculo inhians, velut è fpeculâ rura circumpatentia profpiciat. Non per inane vagatur oculus, locorum tantùm exfpatiatus deferta, hæc plena tædii; non ex alto præ-

ceps cadit in infima nimis, attonitum reddunt caput hæc potiùs quam reficiunt; non distanti nimis limite remota aspectat, quæ fatigant mentem nedùm recreent. Rident omnia oculis, & animos oblectant; undique rerum ordo, copia, apparatus. Uno aspectu metiris horizontem, quem pictoribus vix tantum fingere fas sit, quantum efficere naturæ fuit promptum; oculi nullibi blandiùs acquiescunt. Delicias ruris maritatas artis opibus cerneres, adeò jucundus est, adeò dives vastus ille amœnitatis campus! Sed quid spectatorem moror? Aërias ab Oriente Urbis turres & populosa suburbia, ab Occidente, nemorosos Sanclovii colles atque palatia miratur. Miratur & sequanam qui, ubi vectigales Parisinis nymphis undas devexerit, fugit ab urbe. Multum salutat littus fluens amnis, alius semper & idem. Nunc medicatis collis Passiaci fontibus allabitur, nunc aspicit illud Martis monumentum, ubi honesto truncati vulnere, veterani bellatores sanguine emptâ quiete fruuntur; mox aspiciet surgentem à fundamentis, jubente Marte altero, æmulam domum, ubi delecta juventus, militiæ rudimentis informata, discet petere pulchram, per ignes, per vulnera, mortem. Indè profluens, quasi captus amœnitate loci, curvo tramite laudati collis oras alluit. Insulas circum suspensis ludit aquis, nec, nisi post dulces moras, ad Sanclovium properat. Quid plura? Obsequiosum videre est amnem, obversatam planitiem semilunari circuitu ambire. In quâ, quis numeret tot prædia? Quis tot elegantes villas? Hîc frequentatum Bononiense nemus, eique adjacentes vicos aspice, nostrates illic elysios campos & antiqua regum tecta. lætissima ubique prata, luxuriem segetum, bacchi munera lustras oculis. continuis non sine nomine montium jugis, ad Amphitheatri normam dispositis, vasta circumscribuntur hæc loca. Talia prospicit locus ille, utrinque pampineis comitatus collibus, plurimâque à tergo sylvâ coronatus. O faustum clivum, inhospitam nuper atque haud tritam tellurem! Sorte dignus eras aliâ: apta ponendæ domo reperta es area; ipse te, *Belvisus*, sequana, ipsi te colles, ipsa hæc nemora vocabant. Nec operosæ arti tuum debes nec impensis decus. Quid enim optanti dives deneget solum? Viscera aperias? saxosa sunt. circum circâ fodias? calcem, gypsum, arenam, invenire est; egregii fundamina laboris. Nec deest nuntia lymphæ glarea; undique scaturiunt rivi. Diceres ad hoc opus gaudentem versari terram, artificum vota superasse. Hinc cœlo novum se prodit ædificium. Sed ut opificis labor, sic laus, ista sint. Quod Medicorum est tractant Medici. Quæ grata sæpè sunt sana; sed quæ sana, grata magis.

IV.

JAM quàm multa ferat salubria faustus ille situs, audi. Ad Septentrionem leviter declinans, Solique nascenti obversatus, primis ejus radiis collustratur; unde, roscido sursùm elevato humore, purgatus aër, pulmone purissimus trahitur. Spirantibus & ab ortu & à Septentrione ventis perflatur, juvandæ cutis exhalationi per quam idoneis. Medio collis clivo recumbentis loci siccam temperiem laudes. Ut veniens dextrum latus aspicit Sol, sic discedens curru fugiente lævum vaporat. Nec ea est vicinia montium aut proceritas, quæ, Solis geminans incendia, collem faciat æstuosum: libero patentis aere fruitur; nullo, orientem versùs, montium objectu venti disturbati, planitiei facilè ac liberè incumbentes, per campos felicissimè collem versùs excurrunt. Hinc quàm purus aër, quàm abstersus, sequanæ, quibus videtur ferri, refrigeratus undis; ad collem primâ potissimùm luce ap-

pellit, & incolas recreat. Hæc venti præſtant; hæc ſequana, qui ſolaribus ubique expoſitus radiis, ſtagnans nunquam, nec citior, leni & æquabili curſu properat, ſingulis vitæ beatioris uſibus & commodis non impar. At quid ego de ſequanâ? Jucundus collis felici enatas ſinu lymphas excipit. Hæ gratæ palato, viſcera facilè permeant; leves ſtomacho, pectoris amicæ, ſitim fugant ſuaviter & explent, appetitum promovent & excitant. Non illæ vel leviſſimam vaſis cruſtam obducunt, non lentè excoquunt legumen, faciles ſubjecto igne penetrari, faciles nativum frigus reſumere. Undis adeò ſalubribus irrigatum ſalubre pronuntiare ſolum, quis dubitet? Quod ni credis, ſolum explora. Diverſis habitatum reperies plantarum familiis, quæ ſuaves inter ſe miſcent odores, cerebro nervisque gratiſſimos. His inſpiratis, pulmonis fibræ leniter titillatæ roborantur; ſanguini, quovis cardiaco certior, vis additur, ſuccoque digeſtivo virtus imprimitur, omni pharmaco longè ſalubrior. Quod tandem certius ſalubritatis indicium quàm gaudentes ſolo vites? Bacchus amat colles; Bacchus aëris puritatem, & telluris ſalutiferam indolem nuntiat.

V.

EXEGI quæ celebrandi ſitûs erant. Hîc mentem exhilarant oculorum illecebræ; cum aëre ſpiratur, hauritur cum lymphâ ſanitas. Nimiùm ne crede ſenſibus, inquiet aliquis: loci captus dulcedine ſitum ſalubrem citiùs exclamas. Ventos undique deprælíantes, humidos vicini amnis halitus, torrentem totâ die ſolis æſtum, tu inter ſanitatis commoda repoſueris? Quî vigeat inter hæc functionum integritas? undique bellum & inſidiæ; nullo non die, nullâ non horâ mutatur loci temperies: vana meticuloſi verba! clivi recordare ſitum; Meudonici montis tectus culmine, Villadavræique & Sanclovii collibus defenſus, quid à meridie pertimeſcat? Quid ab occidente? Hinc atque indè convallatur locus; Eurique & Boreæ alternis vicibus expoſitus, nec præcipitem Africum decertantem Aquilonibus, nec rabiem timet Noti: at urges; rapidi ſaltem Aquilonis inſultus perferendi: hinc tuſſes, faucium aſperitas, alvi aſtrictio, ſuppreſſio urinæ, frigora, horrores, dolores lateris & pectoris. Hæc ſatis, ô querule; Aquilonis vim lenis Eurus temperat, mulcetque radiis ſol beneficus. Sed quid boream criminaris? ſiccus ille detergit aëra, frigidoque ſpiramine mitigat ſolis ignes. Nec purum amnem incuſa, ferentemque dona ne timeas ſequanam; ut hauſtu ſalubrior nullus, ſic vapore nullus magis innocuus. Quid plura? Potiorem noſti-ne locum? Eſt ubi plus tepeant hyemes? Ubi Syrii æſtum leniat aura gratior? Præſertim vere cùm tempeſtas arridet, floribuſque conſpergit anni tempus herbas viridantes; dulce ridentem clivum laudabo, dulce ſpirantem.

Ergò Clivi Meudonici ſitus, ut amœnus, ſic ſalubris.

Proponebat Pariſiis, SIMON-ANTONIUS BRINGAUD, Pontæſianus, Rothomagenſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.